

SOUVĚTÍ

datum:

 učebnice: str. 128–131

1. Zopakuj si, co už umíš. Můžeš nahlížet do textu v červeném rámečku na str. 128 v učebnici.

Metodická poznámka: Rozlišování, zda spojovacím výrazem je spojka, zájmeno nebo příslovce, se ve 3. ročníku nevyžaduje.

Větný celek, který tvoří jedna věta, se nazývá **věta** _____.

Větný celek, který se skládá ze dvou nebo více vět, se nazývá _____.

Později se naučíš, že větu jednoduchou od souvětí rozlišíš tak, že vyhledáš určitá slovesa (tvar slovesa, který vyjadřuje osobu a číslo). **Podle počtu určitých sloves** ve větném celku obvykle poznáš, zda jde o **větu jednoduchou** (zpravidla jedno určité sloveso), nebo o **souvětí** (dvě nebo více určitých sloves).

Věty v souvětí můžeme spojovat **spojkami (spojovacími výrazy)**.

Napiš spojky, před nimiž obvykle **čárku nepíšeme**. _____, _____, _____, _____

Před ostatními spojkami spojujícími věty v souvětí se čárka píše. Jsou to např. spojky (uveď 5):

Nejsou-li věty v souvětí spojeny spojkami (spojovacími výrazy), **oddělujeme je** _____.

12

2. Na volné linky mezi větami doplň vhodné spojky – utvoříš tak souvětí. Ke každému souvětí napiš jeho vzorec. Potom dej do rámečků všechna určitá slovesa.

U školy **stál** hlouček dětí _____ paní učitelka je **počítala**.

Chyběl jeden žák, _____ v dálce už běžel Pavlík.

Pavel zapomněl, _____ dnes pojedou na výlet.

Neřekl doma, _____ ho včas vzbudili.

Doběhl na poslední chvíli, _____ autobus právě přijížděl.

Pan řidič děti napomínal, _____ nastupovaly ukázněně.

vzorce souvětí

Pozoruj větné celky a doplň: V každém větném celku ve cv. 2 jsou (uveď počet) _____ určitá slovesa; jsou to souvětí a každé se skládá ze (uveď počet) _____ vět.

24

3. Spojovací výraz bývá obvykle mezi větami, které spojuje do souvětí. Někdy však může spojovací výraz stát i na začátku první věty v souvětí. Doplň vhodné spojovací výrazy do následujících souvětí. Potom vzorce souvětí zapiš.

Nabídka spojovacích výrazů: **když, protože, i když, kdo**.

spojovací výrazy

_____ nebude přšet, _____ budeme mít tělocvik na hřišti.

_____ nikdo nebyl doma, _____ připravil jsem večeři sám.

_____ jezdí rád na lyžích, _____ může jet s námi na hory.

_____ bylo málo sněhu, _____ zájezd se nám líbil.

_____ jsme ho konečně našli, _____ spokojeně spal.

vzorce souvětí

Rozhodni a doplň: Spojovací výrazy (mohou – nemohou) stát na začátku souvětí. Spojovací výrazy stojí ve cv. 3 na začátcích souvětí; věty v těchto souvětích musí být odděleny _____.

12